

LIETUVOS RESPUBLIKOS MELIORACIJOS ĮSTATYMAS

1993 m. gruodžio 9 d. Nr. I-323
Vilnius

I SKYRIUS. BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Pagrindinės sąvokos

Melioracija – tai žemės gerinimas hidrotechninėmis, kultūrtechninėmis, agromelioracinėmis ir kitomis priemonėmis, norint sureguliuoti dirvožemio vandens, šilumos ir oro režimą, sudaryti geresnes sąlygas žemdirbystei, išsaugoti ir padidinti dirvos derlingumą, formuoti racionalią žemėveikslių struktūrą.

Melioracijos įrenginiai – drenažas, grioviai, pylimai ir kiti hidrotechnikos statiniai, drėkinimo įrenginiai ir melioruotoje žemėje esantys vidaus keliai.

Melioracijos darbai – melioracijos įrenginių statyba, rekonstrukcija, remontas, šių įrenginių priežiūra, taip pat kitų melioracijos priemonių įgyvendinimas.

Melioracijos įrenginių naudotojas – žemės savininkas ar nuomininkas, kurio žemėje esantys melioracijos įrenginiai priskirti jam naudoti arba yra žemės savininko nuosavybė.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja melioracijos įrenginių projektavimo, naudojimo, apsaugos, melioracijos darbų organizavimo, finansavimo bei atlikimo tvarką, fizinių ir juridinių asmenų bei valstybinių institucijų teisinius santykius melioracijos srityje.

3 straipsnis. Melioracijos darbų objektas

Melioracijos darbų objektas yra privati ir valstybinė žemė bei joje esantys melioracijos įrenginiai.

4 straipsnis. Melioracijos įrenginių priklausomybė, privatizavimas

Melioracijos įrenginiai, pastatyti biudžeto lėšomis, žemės savininkams arba valstybinės žemės nuomininkams priskiriami naudoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Melioracijos įrenginiai privatizuojami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Melioracijos darbų organizavimas ir valdymas

Melioracijos krypčių ir prioritetų programas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija rengia melioracijos programas, nustato melioracijos prioritetus, rengia ir tvirtina norminius aktus melioracijos klausimais, atlieka melioracijos darbų valstybinę priežiūrą, sudaro melioracijos įrenginių kadastrą, koordinuoja valstybinių melioracijos tarnybų veiklą.

Savivaldybės (valstybinės melioracijos tarnybos) vykdo valstybei priklausančių melioracijos įrenginių savininko funkcijas ir atsako už šių įrenginių būklę, planuoja biudžeto lėšomis atliekamus melioracijos darbus ir vykdo iš biudžeto finansuojamų melioracijos darbų užsakovo funkcijas, tvarko valstybinę melioracijos įrenginių apskaitą, organizuoja ir atsako už šio įstatymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimų melioracijos klausimais įgyvendinimą.

6 straipsnis. Melioracijos projektavimas

Melioracija planuojama, melioracijos statybos ir rekonstravimo projektai rengiami pagal patvirtintus teritorinio planavimo bei kitus norminius dokumentus.

II SKYRIUS. MELIORACIJOS FINANSAVIMAS, VALSTYBINĖ EKSPERTIZĖ IR PRIEŽIŪRA, KADASTRAS

7 straipsnis. Melioracijos finansavimas

Smulkūs melioracijos įrenginių priežiūros darbai visuose ūkiuose, melioracijos darbai užsienio piliečių, firmų bei įmonių, bendrų su užsienio valstybių fiziniiais ir juridiniais asmenimis ūkių nuomojamoje žemėje atliekami žemės savininkų arba naudotojų lėšomis.

Melioracijos įrenginių smulkių priežiūros darbų sąrašą tvirtina Žemės ūkio ministerija.

Kiti melioracijos darbai finansuojami iš biudžeto.

Eksperimentinių melioracijos objektų statyba, melioracijos programų rengimas, taikomojo pobūdžio melioracijos mokslo darbai finansuojami iš valstybės biudžeto.

Lietuvos Respublikos Seimas tvirtina biudžeto asignavimus melioracijos darbams pagal tikslinę paskirtį. Biudžeto asignavimai melioracijos darbams turi laiduoti normalų valstybės nuosavybe esančių melioracijos įrenginių funkcionavimą.

Stichinių nelaimių metu sugriauti ar sugadinti melioracijos įrenginiai atstatomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Valstybinė ekspertizė ir priežiūra

Valstybinė melioracijos projektų ekspertizė ir melioracijos darbų valstybinė priežiūra atliekama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Melioracijos kadastras

Melioruotos žemės ir melioracijos įrenginių kadastras yra sudėtinė valstybinio žemės kadastro dalis ir apima visumą žinių apie teisinę, geografinę ir ūkinę melioruotos žemės ir melioracijos įrenginių padėtį. Melioruotos žemės, melioracijos įrenginių apskaitos, atskaitomybės ir kadastro sudarymo tvarką nustato Žemės ūkio ministerija.

III SKYRIUS. LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, ORGANIZACIJŲ IR MELIORACIJOS ĮRENGINIŲ NAUDOTOJŲ TEISĖS BEI PAREIGOS

10 straipsnis. Teisės

Fiziniai ir juridiniai asmenys, melioracijos įrenginių naudotojai, turi teisę gauti informaciją apie melioracijos priemonių įgyvendinimą, dalyvauti svarstant žemių melioravimo programas ir projektus, reikalauti melioracijos darbų valstybinės ekspertizės, taip pat reikalauti bausti asmenis, kaltus dėl melioracijos įrenginių gadinimo, atlyginti nuostolius, padarytus atliekant melioracijos darbus arba susidariusius dėl melioracijos įrenginių sugadinimo.

11 straipsnis. Žemės savininkų pareigos

Žemės savininkai turi leisti įrengti jų žemėje melioracijos įrenginius, reikalingus kitų savininkų žemei melioruoti.

Žemės savininkams ar naudotojams dėl to padaryti nuostoliai turi būti atlyginti, o melioracijos įrenginiais užimta žemė - išpirkta.

12 straipsnis. Valstybei priklausančių melioracijos įrenginių naudotojų pareigos

Valstybei priklausančių melioracijos įrenginių naudotojai privalo:

1) tausoti juos ir neatlygintinai atlikti smulkius jų priežiūros darbus. Neatlikus melioracijos įrenginių nustatytų priežiūros darbų, jie atliekami valstybės lėšomis. Padarytos

išlaidos šiems darbams atlikti išieškomos iš melioracijos įrenginių naudotojo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

2) leisti Žemės ūkio ministerijos ir valstybinių melioracijos tarnybų įgaliotiems asmenims tikrinti ir, suderinus su naudotojais, remontuoti jų žemėje esančius melioracijos įrenginius, atlikti nustatytus priežiūros darbus;

3) derinti su valstybinėmis melioracijos tarnybomis melioruotoje žemėje atliekamus žemės kasimo darbus.

13 straipsnis. Projektuojamų objektų reikalavimai

Keliam, geležinkeliam, požeminėms komunikacijoms, dujotiekiam, elektros tiekimo, ryšių linijoms, tiltams, vandens pralaidoms ir kitiems įrenginiams bei statiniams melioruotoje žemėje ir kaimo vietovėje projektuoti privaloma gauti valstybinių melioracijos tarnybų išduotas technines sąlygas ir jų laikytis.

IV SKYRIUS. ATSAKOMYBĖ UŽ MELIORACIJOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

14 straipsnis. Teisinė atsakomybė

Asmenys, pažeidę šį įstatymą ar kitų norminių aktų melioracijos klausimais reikalavimus, traukiami drausminėn, administracinėn ir baudžiamojon atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

15 straipsnis. Neteisėta veika padarytos žalos melioracijos įrenginiams atlyginimas

Juridiniai ir fiziniai asmenys, neteisėta veika padarę žalos melioracijos įrenginiams ir tuo kitų juridinių ir fizinių asmenų turtui bei interesams, privalo atlyginti visus nuostolius ir atstatyti įrenginių būklę.

Valstybei priklausantiems melioracijos įrenginiams padarytus nuostolius išieško valstybinės melioracijos tarnybos.

Nuostolių apskaičiavimo metodiką ir įkainius tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS